

Nr 20

LANDSKAPSLAG

om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar

Föredragen för Republikens President den 13 februari 1998

Utfärdad i Mariehamn den 26 februari 1998

I enlighet med lagtingets beslut¹⁾ stadgas:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om det förfarande som skall iakttas när rådgivande kommunala folkomröstningar enligt 34 och 35 §§ kommunallagen för landskapet Åland (73/97) ordnas.

2 §

Tidpunkt och plats för folkomröstning

En folkomröstning ordnas den söndag som kommunfullmäktige bestämmer.

Den indelning i röstningsområden som senast har fastställts med stöd av 2 § landskapslagen om lagtingsval och kommunalval (39/70) skall iakttas. Fullmäktige kan dock besluta att flera röstningsområden skall ha ett gemensamt röstningsställe.

3 §

Beslut om att ordna folkomröstning

Beslut om att ordna folkomröstning skall fattas minst 60 dagar före den dag omröstningen skall ske.

Av kommunfullmäktiges beslut skall framgå tidpunkten för omröstningen, den fråga omröstningen avser samt de alternativ som föreläggs väljarna. I beslutet skall röstsedlarnas innehåll och utseende fastställas.

De alternativ som föreläggs väljarna anges på samma röstsedel. Den röstande skall alltid ha

möjlighet att ge uttryck för att han eller hon inte stöder något av alternativen.

4 §

Initiativ till folkomröstning

Ett initiativ till folkomröstning enligt 35 § kommunallagen skall individualisera den fråga i vilken folkomröstning önskas. Initiativtagarna skall i initiativet försäkra att de är röstberättigade kommuninvånare.

Under personernas egenhändiga underskrifter skall deras namn, titel, yrke eller syssla och adress antecknas tydligt.

5 §

Valmyndigheter

Valmyndigheter vid folkomröstningar är den kommunala centralnämnden, om vilken det finns bestämmelser i 5 § landskapslagen om lagtingsval och kommunalval, samt röstningsnämnden. Kommunfullmäktige skall i god tid före folkomröstningen för varje röstningsområde tillsätta en röstningsnämnd. När röstningsnämnden utses skall i tillämpliga delar 6 § landskapslagen om lagtingsval och kommunalval om tillsättande av valnämnder iakttas.

6 §

Kommunala centralnämndens sammanträden

Kommunala centralnämnden sammanträder på kallelse av ordföranden för att handlägga i denna lag föreskrivna uppgifter senast en

¹⁾ Ls framst. nr 1/1997-98

Lu bet. nr 11/1997-98

månad före röstningsdagen, den 20 dagen före röstningsdagen, onsdagen före röstningsdagen, röstningsdagen och dagen efter röstningsdagen samt i övrigt vid behov.

7 §

Meddelande om folkomröstning

Kommunala centralnämnden skall i god tid före omröstningen tillkännage den fråga folkomröstningen avser och tiden för folkomröstningen, röstningsområdenas röstningsställen, förfarandet vid folkomröstningen samt de alternativ som folkomröstningen gäller på det sätt som kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen samt genom annonsering på det sätt som centralnämnden beslutar.

Kommunstyrelsen skall utan dröjsmål underrätta landskapsstyrelsen om att en folkomröstning kommer att ordnas.

8 §

Röstlängder och basförteckningar

Röstlängder över dem som är röstberättigade i folkomröstningen skall göras upp. Om dem gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om vallängder i 8-10 §§ landskapslagen om lagtingsval och kommunalval. Röstkort uppgörs dock inte.

Landskapsstyrelsen gör upp basförteckningar för röstlängderna. Basförteckningarna skall senast 30 dagar före röstningsdagen sändas till den kommunala centralnämnden.

9 §

Brevröstningshandlingar

Brevröstningshandlingar skall finnas tillgängliga hos kommunala centralnämnden eller på ett annat ställe som denna har angett senast från och med den 20 dagen före röstningsdagen. Med brev röstningshandlingar avses fastställda röstsedlar samt valkuvert, följbrev, ytterkuvert samt röstningsanvisningar som centralnämnden har utarbetat. Kommunala centralnämnden skall sända brev röstningshandlingar till en röstberättigad som begär det.

Kommunala centralnämnden skall tillkännage möjligheten att få brev röstningshandlingar och förfarandet för att få dem enligt bestämmelserna i 7 §.

10 §

Brevröstning

Vid brev röstning skall brev röstningshandlingarna användas.

Efter att den röstberättigade gjort sin röstningsanteckning skall röstsedeln inneslutas i valkuvertet. Därefter skall den röstberättigade fylla i och egenhändigt underteckna följbrevet,

innesluta valkuvertet och följbrevet i ytterkuvertet och returnera detta under den adress som kommunala centralnämnden har angett så att det kommer fram senast klockan 19.00 onsdagen före röstningsdagen.

11 §

Räkning av brev röst

Kommunala centralnämndens sammanträde där de röster som har avgetts vid brev röstningen räknas skall påbörjas röstningsdagen, dock tidigast klockan 18.00.

Vid sammanträdet skall de röstsedlar som har tagits ur valkuverten stämplas med valstämpeln. Om det antas att högst 25 personer kommer att brev röst i kommunen, skall kommunala centralnämnden besluta att rösterna skall granskas och räknas av kommunala centralnämnden tillsammans med röstsedlarna från ett av kommunens röstningsområden.

12 §

Röstsedels ogiltighet

En röstsedel är ogiltig

- 1) om valkuvertet innehåller flera än en röstsedel,
 - 2) om valkuvertet är öppet eller upptar obehörig anteckning om den röstande eller annat obehörigt,
 - 3) om på röstsedeln gjorts anteckningar vid flera än ett av alternativen så att det inte fullt tydligt framgår vilket av alternativen som avses,
 - 4) om röstsedeln försetts med särskilt kännetecken eller om däri gjorts annan obehörig anteckning,
 - 5) om såsom röstsedel har använts något annat än en röstsedel som erhållits av kommunen samt
 - 6) om den inte är stämplad.
- Såsom obehörig anses inte sådan anteckning på röstsedel, som endast förtydligar vad den röstande har avsett.

13 §

Fastställande av resultatet

Kommunala centralnämnden fastställer resultatet av folkomröstningen. I beslutet om fastställande av resultatet får ändring inte sökas genom besvär.

14 §

Tillkännagivande av resultat

Kommunala centralnämnden skall tillkännage resultatet av folkomröstningen på det sätt kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen.

15 §

Förvaring av röstsedlarna

Kommunala centralnämnden skall spara röstsedlarna i fem år efter att resultatet av folkomröstningen har fastställts.

16 §

Tryckning av röstsedlar och brevröstningshandlingar

Kommunen låter trycka de röstsedlar samt tillverka de brevröstningshandlingar som används vid en folkomröstning. Av röstsedeln skall framgå hur den skall vikas ihop och den skall vara sådan att rösthemligheten tryggas. Röstsedeln skall tryckas på gult papper.

Vid folkomröstningar används de förseglingstillbehör som landskapsstyrelsen enligt 83 § 3 mom. landskapslagen om lagtingsval och kommunalval har tillställt kommunala centralnämnden och valnämnderna.

17 §

Kostnader för folkomröstning

Kommunen står för kostnaderna för en kommunal folkomröstning, med undantag för kostnaderna för de förseglingstillbehör som avses i 16 § 2 mom.

Mariehamn den 26 februari 1998

ROGER JANSSON
lantråd

18 §

Övriga bestämmelser

Vid folkomröstningar skall utöver denna lag i tillämpliga delar iakttagas 5 §, 17 § 1 och 3 mom., 18 §, 38 § 2 och 3 mom., 39 - 43 §§, 44 § 1 och 2 mom., 46 §, 48 § 1- 4 mom., 49 §, 49a § 1 mom., 54b § 2 mom., 55 §, 55a §, 56 §, 69 §, 70 §, 73 §, 86 § och 87 § 2 mom. landskapslagen om lagtingsval och kommunalval. Bestämmelserna i 87 § 2 mom. landskapslagen om lagtingsval och kommunalval gäller dock inte tiden för returnering av brevröstningshandlingar enligt 10 § 2 mom. och bestämmelsen i 55a § gäller inte tidpunkten då kommunala centralnämnden skall påbörja rösträkningen.

19 §

Närmare föreskrifter

Landskapsstyrelsen meddelar vid behov genom landskapsförordning närmare föreskrifter om tillämpningen av denna lag.

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 15 mars 1998.

Bengt Häger
föredragande ledamot

